

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨМА-2024/53/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Даланзадгад хот

2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр

Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Т.Хонгорзул

Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Одончимэг

Утас: 70533552 Цахим хаяг: Odonchimegs@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2024.02.23 № 119
танай _____ -ны № _____ -г

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ОРОН
НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Ш.ОТГОНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өмнөговь аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлын онцолсон хэсэг

Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.17 дахь хэсгийг үндэслэн гаргасан аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/37 дугаар захирамжийн дагуу төрийн захиргааны албан хаагчид үндсэн цалингийн 60 хувиар тооцож орон нутгийн нэмэгдэл олгосон байна.

Аудитын гол асуудал

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдсан барилга байгууламж, худалдан авсан тээврийн хэрэгсэл, машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, бусад үндсэн хөрөнгийг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг үндэслэн бүртгэж нийт хөрөнгийн дүнг 3,793.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

016020254

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,910,424,682.00</u>	<u>7,604,443,080.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	-	3,229,174.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	129,000.00
335	Бусад авлага	-	3,100,174.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	3,100,174.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	485,919,060.00	498,524,752.00
354	Хангамжийн материал	485,919,060.00	498,524,752.00
35410	Бичиг хэргийн материал	624,500.00	1,859,000.00
35420	Аж ахуйн материал	480,940,823.00	486,347,823.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	247,000.00	357,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	999,277.00	1,983,469.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,107,460.00	7,977,460.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	3,424,505,622.00	7,102,689,154.00
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/	3,424,505,622.00	7,102,689,154.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>16,174,740,795.99</u>	<u>18,565,547,926.85</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	16,174,740,795.99	18,565,547,926.85
392	Биет хөрөнгө	14,567,140,295.86	16,969,488,093.36
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	9,712,093,917.97	11,033,447,137.97
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(296,259,752.76)	(543,414,391.52)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	653,190,000.00	2,355,340,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(323,660,972.48)	(522,270,208.95)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	368,686,435.00	353,077,615.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(211,926,351.26)	(141,675,191.10)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	94,982,237.93	111,291,107.93
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,350,968.57)	(24,925,966.88)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,226,472,679.00	8,717,403,248.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,640,086,928.97)	(4,368,785,257.09)
393	Биет бус хөрөнгө	1,607,600,500.13	1,596,059,833.49
39301	Програм хангамж	55,300,000.00	61,636,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,807,499.87)	(20,684,166.51)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,555,108,000.00	1,555,108,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>20,085,165,477.99</u>	<u>26,169,991,006.85</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>3,229,174.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	3,229,174.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	3,229,174.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>20,085,165,477.99</u>	<u>26,166,761,832.85</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	20,085,165,477.99	26,166,761,832.85
512	Хуримтлагдсан үр дүн	19,861,136,371.41	25,942,732,726.27
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	19,861,136,371.41	19,861,136,371.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	6,081,596,354.86
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	224,029,106.58	224,029,106.58
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>20,085,165,477.99</u>	<u>26,169,991,006.85</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	569,791,857.78	724,332,514.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	106,260,000.00	10,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	106,260,000.00	10,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	106,260,000.00	10,000,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	10,000,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	96,260,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	463,531,857.78	714,332,514.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	201,255,657.78	207,425,314.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,167,977.00	149,045,354.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	79,400,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,687,680.78	58,379,960.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	262,276,200.00	506,907,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	262,276,200.00	506,907,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,501,501,225.52	1,900,311,547.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,501,501,225.52	1,900,311,547.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,454,993,072.92	1,766,620,686.02
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	167,401,218.00	327,117,257.97
210101	Үндсэн цалин	115,860,039.00	153,103,117.11
210102	Нэмэгдэл	31,635,249.00	131,823,328.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,095,007.00	19,756,000.00
210104	Урамшуулал	5,810,923.00	22,434,812.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,880,663.00	41,810,907.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,050,212.46	28,599,716.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,770,612.18	3,364,672.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,349,289.71	2,625,738.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	337,322.47	656,434.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,373,226.18	6,564,345.18
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,197,071.00	7,072,165.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	248,112.00	-
210302	Түлш, халаалт	1,948,959.00	7,072,165.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	809,570,359.40	23,652,218.80
210401	Бичиг хэрэг	12,552,150.00	8,056,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,129,633.00	13,104,878.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,682,907.40	2,491,090.80
210408	Бараа материал акталсны зардал	437,300.00	-
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	784,768,369.00	-
2105	Нормативт зардал	3,045,760.00	-
210502	Хоол, хүнс	1,225,760.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,820,000.00	-

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,626,350.00	29,568,900.00
210604	Урсгал засвар	47,626,350.00	29,568,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,876,000.00	37,056,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,876,000.00	37,056,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,196,216.00	30,726,916.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,196,216.00	30,726,916.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	364,199,435.52	1,269,616,320.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,887,760.00	32,641,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	349,311,675.52	1,234,975,120.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,508,152.60	133,690,861.87
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,603,827.00	76,514,827.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,603,827.00	76,514,827.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	31,904,325.60	57,176,034.87
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,904,325.60	57,176,034.87
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(931,709,367.74)	(1,175,979,033.89)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	8,744,590.97	49,945,067.49
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	8,744,590.97	49,945,067.49
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(8,744,590.97)	(49,945,067.49)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(940,453,958.71)	(1,225,924,101.38)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	473,531,857.78	721,103,340.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,000,000.00	10,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,000,000.00	10,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,000,000.00	10,000,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	10,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	463,531,857.78	711,103,340.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	201,255,657.78	204,325,140.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,167,977.00	149,045,354.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	79,400,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,687,680.78	55,279,786.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	262,276,200.00	506,778,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	262,276,200.00	506,778,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	368,984,158.00	672,005,945.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	368,984,158.00	672,005,945.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	322,476,005.40	541,544,257.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	167,401,218.00	327,117,257.97
210101	Үндсэн цалин	116,138,758.00	153,103,117.11

210102	Нэмэгдэл	31,377,557.00	131,823,328.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,086,539.00	19,756,000.00
210104	Урамшуулал	5,798,364.00	22,434,812.20
2102	АО-оос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,880,663.00	41,810,907.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,050,212.46	28,599,716.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,770,612.18	3,364,672.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,349,289.71	2,625,738.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	337,322.47	656,434.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,373,226.18	6,564,345.18
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,197,071.00	7,072,165.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	248,112.00	-
210302	Түлш, халаалт	1,948,959.00	7,072,165.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,418,967.40	25,870,910.80
210401	Бичиг хэрэг	12,607,150.00	9,290,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,128,910.00	14,089,070.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,682,907.40	2,491,090.80
2105	Нормативт зардал	3,045,760.00	-
210502	Хоол, хүнс	1,225,760.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,820,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,490,350.00	33,448,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	617,000.00	3,700,000.00
210604	Урсгал засвар	47,873,350.00	29,748,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,876,000.00	37,056,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,876,000.00	37,056,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,278,216.00	34,176,916.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,278,216.00	34,176,916.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,887,760.00	34,991,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,887,760.00	32,991,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,508,152.60	130,461,687.87
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,603,827.00	73,285,653.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,603,827.00	73,285,653.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	31,904,325.60	57,176,034.87
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,904,325.60	57,176,034.87
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	104,547,699.78	49,097,394.78
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	17,883,000.00	41,803,710.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	17,883,000.00	41,803,710.00
223001	Бусад хөрөнгө	17,883,000.00	41,803,710.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(17,883,000.00)	(41,803,710.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	86,664,699.78	7,293,684.78
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	224,029,106.58	19,861,136,371.41	20,085,165,477.99
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	224,029,106.58	19,861,136,371.41	20,085,165,477.99
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	6,081,596,354.86	6,081,596,354.86
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	224,029,106.58	25,942,732,726.27	26,166,761,832.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	516,778,200.0	459,602,165.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	516,778,200.0	459,602,165.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	505,048,200.0	448,696,702.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	362,870,700.0	327,117,258.0
210101	Үндсэн цалин	171,619,200.0	153,103,117.1
210102	Нэмэгдэл	154,926,600.0	131,823,328.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,740,000.0	19,756,000.0
210104	Урамшуулал	10,584,900.0	22,434,812.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,358,800.0	41,810,907.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,844,000.0	28,599,717.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,628,700.0	3,364,672.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,903,000.0	2,625,738.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	725,700.0	656,434.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,257,400.0	6,564,345.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,595,200.0	23,446,910.8
210401	Бичиг хэрэг	10,080,000.0	9,290,750.0
210402	Тээвэр, шатахуун	11,692,800.0	11,665,070.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,822,400.0	2,491,090.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,460,000.0	18,048,710.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000,000.0	13,819,810.0
210604	Урсгал засвар	5,460,000.0	4,228,900.0
2107	Томилолт, зочны зардал	18,120,800.0	17,760,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	18,120,800.0	17,760,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	31,268,900.0	18,512,916.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,268,900.0	18,512,916.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,373,800.0	2,000,000.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,373,800.0	2,000,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	11,730,000.0	10,905,463.0

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	11,730,000.0	10,905,463.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,730,000.0	10,905,463.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	516,778,200.0	459,602,165.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	506,778,200.0	449,602,165.1
132001	Орон нутгийн төсвөөс	506,778,200.0	449,602,165.1
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	10,000,000.0	10,000,000.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.0	10,000,000.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	197,031,455.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	197,031,455.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	134,651,265.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,072,165.22
210302	Түлш, халаалт	7,072,165.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,424,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,424,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	50,867,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	25,347,900.00
210604	Урсгал засвар	25,520,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	19,296,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	19,296,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,000,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,991,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	30,991,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	62,380,190.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	62,380,190.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	62,380,190.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	204,325,140.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	204,325,140.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	149,045,354.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	55,279,786.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 117,778.2 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 117,778.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулж ажилласан. Үүнд:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд орон нутгийн төсөвт татан төвлөрүүлсэн шилжүүлэг 57,176.0 мянган төгрөгөөр санхүүжилтийн эх үүсвэрийг бууруулаагүй тайлагнасан байна.
- Мөнгөн гүйлгээний тайланд орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн 57,176.0 мянган төгрөгийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг 213303 тоот дансанд тайлагнасан байна
- Газрын даргын 2023 оны А/26, А/27, А/28, А/30 дугаар тушаалаар "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-д, А/34, А/35, А/37, А/38 дугаар тушаалаар нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас 3,426.2 мянган төгрөгийг албан хаагч, үнэлгээний хорооны гишүүдэд мөнгөн урамшуулал, шагнал, нэг удаагийн буцалтгүй тусламж, дэмжлэг олгохдоо хувь хүний орлогын албан татвар суутгаагүй, санхүүгийн тайланд өглөг, авлагаар тусгаагүй байна.

Аудитаар нийт 5,547.8 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс нягтлан бодох бүртгэл, анхан шатны бүртгэл хөтлөлтийг сайжруулах 1 албан шаардлага хүргүүлж, 5,547.8 мянган төгрөгийн зөрчилд хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой 4 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй байна.

3.2 Албан шаардлага

Шатахуун зарцуулалтын тайлан, жолоочийн тооцоог тулган баталгаажуулахад 1-9 сарын жолоочийн тооцооны хуудсыг үнэн зөв хөтлөөгүй, тооцоо бодоогүй, шатахууныг нормоос зөрүүтэй тавьж олгосон байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжтой холбоотой асуудал

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт:1 Тайлант хугацаанд түрээслэгч нартай тооцоо нийлсэн акт үйлдээгүй, 2,986.7 мянган төгрөгийн түрээсийн төлбөрийн авлага, 961.1 мянган төгрөгийн түрээсийн төлбөрийн өглөг үүсгэж ажилласан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон нутгийн өмчийг түрээслэгч иргэн, аж ахуй нэгжтэй тухай бүр тооцоо нийлж, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах, өр, авлага үүсгэхгүй ажиллах

Илрүүлэлт: 2 Тайлант хугацаанд зохион байгуулагдсан /29/ худалдан авах ажиллагааны талаар Сангийн яаманд гаргасан нийт гомдол үндэслэлийн 55.5 хувь буюу 25 үндэслэлийг захиалагчийн шийдвэр үндэслэлгүй гэж дүгнэсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ, худалдан авах тухай хуулийн 47 зүйлийн 47.3 "Үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд орсон албан тушаалтан дараах шаардлагыг хангасан байвал зохино", 47.3.1 "худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр, эсхүл тухайн бараа, ажил, үйлчилгээнд холбогдох салбарт мэргэшсэн байх", 47.6 "Үнэлгээний хорооны гишүүд худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр мэргэшсэн байна"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд орсон албан тушаалтан болон худалдан авах ажиллагааны мэргэжилтнүүдийг худалдах авах ажиллагааны чиглэлээр мэргэшүүлэх, чадавхжуулах, худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллах

Илрүүлэлт:3 Тухайн онд худалдан авсан барааг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлт гаргаагүй, Аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/2179 дугаар захирамж, Газрын даргын 2023 оны А/23 дугаар тушаалаар "Өндөр хүчин чадал бүхий суурин компьютер худалдан авах ажил"-ыг Сод Монгол гэгээ ХХК, 65 инчийн ухаалаг дэлгэцийг "Санко маркетинг Монголиа" ХХК-удтай шууд гэрээ байгуулж худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан захиалагч нь тухайн жилд худалдан авах 10 сая төгрөгөөс дээш өртөг бүхий бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг өмнөх онд худалдан авсан тоо хэмжээ, нэгж үнийн хамт төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ", 14.2 "Худалдан авах бараа, үйлчилгээний төрөл нэмэгдэх тохиолдолд энэ хуулийн 14.1-д зааснаар хүсэлтийг тухай бүр хүргүүлнэ"-д заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан захиалагч нь тухайн жилд худалдан авах 10 сая төгрөгөөс дээш өртөг бүхий бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг өмнөх онд худалдан авсан тоо хэмжээ, нэгж үнийн хамт төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлж ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх

Илрүүлэлт:4 Байгууллагын даргын 2023 оны А/29 дүгээр тушаалаар "Шинэ жилийн баяр"-ыг тохиолдуулан албан хаагчдын хүүхдийн бэлгэд зориулж 1,600.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.7 "Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно"-д заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахгүй байх, зөрчлийг арилгаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	/мянган төгрөгөөр/											
	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Байгууллагын даргын 2023 оны А/29 дүгээр тушаалаар "Шинэ жилийн баяр"-ыг тохиолдуулан албан хаагчдын хүүхдийн бэлгэд зориулж 1,600.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.	1	1,600.0					1	1,600.0				
Шатахуун зарцуулалтын тайлан, жолоочийн тооцоог тулган баталгаажуулахад 1-9 сарын жолоочийн тооцооны хуудсыг үнэн зөв хөтлөөгүй, тооцоо бодоогүй, шатахууныг нормоос зөрүүтэй тавьж олгосон байна.	1	0			1	0						
Тайлант хугацаанд түрээслэгч нартай тооцоо нийлсэн акт үйлдээгүй, 2,986.7 мянган төгрөгийн түрээсийн төлбөрийн авлага, 961.1 мянган төгрөгийн түрээсийн төлбөрийн өглөг үүсгэж ажилласан байна.	1	3,947.8					1	3,947.8				
Тайлант хугацаанд зохион байгуулагдсан /29/ худалдан авах ажиллагааны талаар Сангийн яаманд гаргасан нийт гомдол үндэслэлийн 55.5 хувь буюу 25 үндэслэлийг захиалагчийн шийдвэр үндэслэлгүй гэж дүгнэсэн байна.	1	0					1	0				
Тухайн онд худалдан авсан барааг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлт гаргаагүй, Аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/2179 дугаар захирамж, Газрын даргын 2023 оны А/23 дугаар тушаалаар "Өндөр хүчин чадал бүхий суурин компьютер худалдан авах ажил"-ыг Сод Монгол гэгээ ХХК, 65 инчийн ухаалаг дэлгэцийг	1	0					1	0				

"Санко маркетинг Монголиа" ХХК-удтай шууд гэрээ байгуулж худалдан авсан байна.												
Дүн	5	5,547.8			1	0	4	5,547.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд орон нутгийн төсөвт татан төвлөрүүлсэн шилжүүлэг 57,176.0 мянган төгрөгөөр санхүүжилтийн эх үүсвэрийг бууруулаагүй тайлагнасан байна.	1	57,176.0			1	57,176.0	1	57,176.0				
Мөнгөн гүйлгээний тайланд орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн 57,176.0 мянган төгрөгийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг 213303 тоот дансанд тайлагнасан байна	1	57,176.0			1	57,176.0	1	57,176.0				
Газрын даргын 2023 оны А/26, А/27,А/28, А/30 дугаар тушаалаар "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-д, А/34, А/35, А/37, А/38 дугаар тушаалаар нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас 3,426.2 мянган төгрөгийг албан хаагч, үнэлгээний хорооны гишүүдэд мөнгөн урамшуулал, шагнал, нэг удаагийн буцалтгүй тусламж, дэмжлэг олгохдоо хувь хүний орлогын албан татвар суутгаагүй, санхүүгийн тайланд өглөг, авлагаар тусгаагүй байна.	1	3,426.2	1	3,426.2			1	3,426.2				
Дүн	3	117,778.2	1	3,426.2	2	114,352.0	3	117,778.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудит

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд 3 мэдээлэл хоцроосон, төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт, хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарыг оруулаагүй, аудитын тайлан, дүгнэлтийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан, цалингаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш зарлагын 6,228.8 мянган төгрөгийн 1 ажил гүйлгээ, орлогын 6,267.6 мянган төгрөгийн 1 ажил гүйлгээг тус тус байршуулаагүй байна.	1	12,496.4			1	12,496.4		
ДҮН	1	12,496.4			1	12,496.4		